

Sygn. akt II Kp 10/17

POSTANOWIENIE

Dnia 4 kwietnia 2017r.

Sąd Rejonowy w Dzierżoniowie Wydział II Karny w składzie:

Przewodnicząca: SSR Adriana Skorupska

Protokolant: Patryk Bartoszyński

po rozpoznaniu w sprawie o czyn z art. 164 § 1 k.k. i inne

na skutek zażalenia K. K.

w przedmiocie odmowy wszczęcia śledztwa

na podstawie art. 465 § 2 k.p.k. w zw. z art. 329 § 1 k.p.k.

postanowił :

nie uwzględnić zażalenia **K. K.** z dnia 28 grudnia 2016r. na postanowienie Prokuratora Prokuratury Rejonowej w D.z dnia 13 grudnia 2016r. w przedmiocie odmowy wszczęcia śledztwa i utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 13 grudnia 2016r. Prokurator Prokuratury Rejonowej

w D. odmówił wszczęcia śledztwa w sprawie sprowadzenia w dniu

27 października 2016r. w D. bezpośredniego niebezpieczeństwa wycieku gazu zagrażającego życiu lub zdrowiu wielu osób przez pracowników Zakładu (...) w D. przez niewłaściwe z pominięciem czynności odpowietrzenia odbiorników gazowych wznowienie dopływu gazu do budynków wielorodzinnych o numerach 10, 11, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25 położonych na osiedlu (...) mogące spowodować niekontrolowany wyciek gazu w lokalach mieszkalnych tj. o czyn z art. 164 § 1 k.k.

i art. 163 § 1 pkt 3 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. z uwagi na brak w czynie znamion czynu zabronionego (art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k.).

Zażalenie na powyższe postanowienie złożył w ustawowym terminie K. K., w którym zakwestionował zasadność wydanego orzeczenia i wniósł o uchylenie postanowienia i dalsze prowadzenie postępowania w sprawie.

Prokurator Rejonowy w Dzierżoniowie we wniosku z dnia 12 stycznia 2017r. przekazując powyższe zażalenie do rozpoznania Sądowi wniósł o utrzymanie w mocy zaskarżonego postanowienia, bowiem zgromadzony materiał dowodowy w pełni uzasadniania wydaną w sprawie decyzję merytoryczną, natomiast zażalenie nie zawiera żadnych konkretnych zarzutów, a jedynie wniosek o kontynuowanie postępowania w sprawie.

Sąd po dokonaniu analizy akt sprawy, w szczególności w kontekście zażalenia skarżącego, uznał, iż decyzja procesowa podjęta przez Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Dzierżoniowie o odmowie wszczęcia śledztwa w niniejszej sprawie jest w pełni zasadna i odpowiada prawu, a zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie, w związku z czym utrzymał zaskarżone postanowienie w mocy.

Zgodnie z art. 164 § 1 k.k. kto sprowadza bezpośrednio niebezpieczeństwo zdarzenia określonego w art. 163 § 1 k.k. podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

Przyjęcie, że dokonano przestępstwa z art. 164 § 1 k.k. **wymaga ustalenia, czy zaistniało realne i bezpośrednio niebezpieczeństwo katastrofy** w konkretnej sytuacji przedmiotowo - podmiotowej, a więc chodzi tu o sytuację, w której bez dalszej ingerencji sprawcy zdarzenie przez niego spowodowane może się realnie przekształcić w stan katastrofy (A. Marek, Kodeks karny..., 2010, s. 402;

O. Górniok, Kodeks karny. Komentarz, Gdańsk 2002/2003 s. 932-933; J. Bafia,

K. Mioduski, M. Siewierski, Kodeks karny. Komentarz, t. 2, Warszawa 1987, s. 45). Wystąpienie samej katastrofy jednak nie jest nieuchronne, może ono, ale nie musi nastąpić. Ustawa wymaga, aby niebezpieczeństwo to było bezpośrednie, a jako kryterium bezpośredniości przyjmuje się czas (według którego niebezpieczeństwo jest bezpośrednie, gdy skutek ma nastąpić w najbliższej chwili), stopień prawdopodobieństwa (który musi być bardzo wysoki, aby można było mówić

o niebezpieczeństwie bezpośrednim), wystarczająca przyczyna (czyli, gdy zachowanie sprawcy wywołało niebezpieczeństwo grożące wprost i nie ma potrzeby podjęcia jakiegokolwiek działania, by skutek nastąpił) oraz nieuchronność

(rozumiana w ten sposób, że skutek nastąpiłby na pewno lub z najwyższym prawdopodobieństwem, jeżeli nie zostałyby podjęte środki zapobiegawcze). Zachowanie sprawcy polega na spowodowaniu niebezpieczeństwa zdarzenia i oznacza każdy przejaw zachowania człowieka, w którego wyniku powstało niebezpieczeństwo. Zamiar sprawcy musi jedynie obejmować spowodowanie niebezpieczeństwa zdarzenia przewidzianego w art. 163 § 1 k.k. tj. stworzenie takiej sytuacji, w której zdarzenie to bezpośrednio grozi niebezpieczeństwem.

Spowodowanie bezpośredniego niebezpieczeństwa zdarzenia niebezpiecznego może być od strony przedmiotowej zbliżone do usiłowania dokonania przestępstwa określonego w art. 163 § 1. W obu wypadkach nie dochodzi bowiem do spowodowania tego zdarzenia. Różnica tkwi przede wszystkim w stronie podmiotowej. O ile w wypadku usiłowania sprawca dąży do wywołania zdarzenia, o tyle w wypadku spowodowania jego niebezpieczeństwa ogranicza swój zamiar jedynie do stadium go poprzedzającego, tj. do spowodowania bezpośredniego niebezpieczeństwa zdarzenia.

O tym, czy mamy do czynienia z usiłowaniem popełnienia przestępstwa z art. 163 § 1, decydują zamiar i działanie podjęte w celu jego bezpośredniego urzeczywistnienia.

Przepis art. 163 § 1 k.k. stanowi natomiast, że kto spowoduje zdarzenie, które zagraża życiu lub zdrowiu wielu osób albo mieniu w wielkich rozmiarach, mające postać:

- 1) pożaru,
- 2) zawalenia się budowli, zalewu albo obsunięcia się ziemi, skał lub śniegu,
- 3) eksplozji materiałów wybuchowych lub łatwopalnych albo innego gwałtownego wyzwolenia energii, rozprzestrzeniania się substancji trujących, duszących lub parzących,
- 4) gwałtownego wyzwolenia energii jądrowej lub wyzwolenia promieniowania jonizującego podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

Dokonanie przestępstwa z art. 163 k.k. zależne jest od spowodowania zdarzenia, które zagraża życiu lub zdrowiu wielu osób lub mieniu w znacznych rozmiarach. Jednak ujęte w przepisie przyczyny wystąpienia tego zdarzenia nadają mu specyficzny charakter i dlatego też określa się, że skutkiem tym jest spowodowanie katastrofy. Cechą katastrofy jest natomiast żywiołowy i dynamiczny charakter tego zdarzenia,

a jego istotą jest spowodowanie niebezpieczeństwa wykraczającego poza indywidualnie określone osoby lub spowodowanie niebezpieczeństwa dla mienia znacznych rozmiarów, którego ostatecznych skutków i rozmiaru nie da się od razu określić. Skutki tego zdarzenia, właśnie z uwagi na jego skalę i rozmiar, co do zasady da się ustalić dopiero po zakończeniu akcji ratowniczej. Niemniej jednak samo spowodowanie katastrofy zawsze musi się wiązać z wystąpieniem chociażby jednego ze skutków,

o których mowa w art. 163 k.k., będącego bezpośrednim następstwem ingerencji sprawcy w określone urządzenia lub instalację. Samo ich uszkodzenie lub zniszczenie może być co najwyżej rozpatrywane jako usiłowanie dokonanie przestępstwa spowodzenia katastrofy.

W uchwale Sądu Najwyższego z dnia 12 października 1967r. w sprawie sygn. akt VI KZP 53/66 przyjęto, że ignorowanie obowiązujących norm w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa i ograniczenia ryzyka wystąpienia zdarzenia mającego cechy katastrofy samo w sobie nie oznacza dokonania przestępstwa z art. 163 lub 164 k.k. Z zasady bowiem tego rodzaju naruszenia wykonania obowiązków jest przyczyną spowodzenia zagrożenia o charakterze abstrakcyjnym, a więc potencjalnie możliwym, niewykluczonym, ale nie pewnym i bliskim. Co do zasady więc tego rodzaju naruszenie określonych norm bezpieczeństwa będzie oceniane na podstawie innych przepisów, typizujących tego rodzaju zachowania jako wykroczenia lub inne typy przestępstwa o charakterze formalnym z abstrakcyjnego zagrożenia. Oczywiście jednak, jeśli zachowanie sprawcy stanie się przyczyną spowodzenia np. niebezpieczeństwa poważnego pożaru, to dopiero w takich okolicznościach jest możliwe rozpatrywanie, czy dana osoba dopuściła się także czynu z art. 164, czy też nawet z art. 163 k.k. Istotą tych przestępstw wypełnia bowiem zawinione spowodzenie realnego niebezpieczeństwa katastrofy, a nie samo abstrakcyjne spowodzenie zagrożenia o charakterze powszechnym. Niewątpliwie zaś realność niebezpieczeństwa katastrofy zachodzi tylko wtedy, gdy określone działanie lub zaniechanie stwarza stan bezpośrednio grożący np. wybuchem pożaru, wybuchem gazu.

Przechodząc do rozważań nad niniejszą sprawą, w ocenie Sądu uznać należy, iż zebrany materiał dowodowy, nie daje podstaw do przyjęcia, że pracownicy Zakładu (...) w D. przez niewłaściwe, z pominięciem czynności odpowietrzenia odbiorników gazowych, wznowienie dopływu gazu do budynków wielorodzinnych o numerach 10, 11, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25 położonych na osiedlu (...), doprowadzili do bezpośredniego niebezpieczeństwa wycieku gazu zagrażającego życiu lub zdrowiu wielu osób w rozumieniu art. 164 § 1 k.k. i art. 163 § 1 pkt 3 k.k.

W toku czynności sprawdzających ustalono, iż w dniu 27 października 2016r. na terenie osiedla (...) prowadzone były prace związane z wymianą gazociągu, bez planowanego wstrzymania dostaw gazu. W tym dniu doszło jednak do awarii niezwiązanej z wykonywanymi pracami, stąd pracownicy rozpoczęli zamykanie zaworów głównych. Po wznowieniu dostawy gazu pracownicy firmy chodzili po klatkach i instruowali mieszkańców przez domofon, aby odpalić kuchenki gazowe.

W mieszkaniach na osiedlu (...) nie ma pieców typu Junkers a urządzeniami na gaz są jedynie kuchenki, które posiadają w standardzie zabezpieczenia, aby nie ułatniał się gaz bez zapalania palnika. Ustalono ponadto, iż zagrożenie wybuchem następuje wtedy, gdy stężenie gazu w powietrzu wynosi 5-15%, czego w niniejszej sytuacji nie stwierdzono.

Odnosząc się do zażalenia złożonego przez K. K. wskazać należy przede wszystkim, iż skarżący nie formułuje w nim konkretnych zarzutów odnośnie przeprowadzonego postępowania sprawdzającego, a jedynie poprzestaje na stwierdzeniu, iż nie zgadza się z postanowieniem i domaga dalszego prowadzenia sprawy.

Z powyższych względów w ocenie Sądu materiał dowodowy zgromadzony w toku postępowania sprawdzającego, przeprowadzonego przy tym prawidłowo, pozwolił na uznanie podjętej przez Prokuratora decyzji o odmowie wszczęcia śledztwa za w pełni uzasadnioną i orzekł jak w sentencji.

Na oryginale właściwe podpisy

Za zgodność